Project Zeeuws Be*hout*

Restauratieverslag van een 20e eeuws schoolbankje, Museum de Meestoof te Sint Annaland.

Het beukenhouten schoolbankje (afb 1, na restauratie) dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de 20e eeuw. Voor de algemene beschrijving verwijs ik naar het door Inske Immink opgestelde rapport.
Het voorwerp was bij aanlevering incompleet. De voetensteun ontbrak, de rugleuning was vervangen door twee, uit beuken multiplex gemaakte flauw gebogen plankjes, duidelijk afkomstig van een bedbodem , en boven op het blad, achter de opstand zijn twee gaten aanwezig waar vermoedelijk een tekendoos of een telraam of iets dergelijks in heeft gepast.(afb. 2)

Wij konden nergens een afbeelding van een vergelijkbaar bankje vinden, maar de constructie van de voetensteun laat zich raden. Wij maakten een nieuwe van beukenhout, in dezelfde trant als de overige onderdelen. Omdat er op de voetensteun gestaan moest kunnen worden is de constructie wat zwaarder uitgevoerd als bijvoorbeeld de zitting van het stoeltje.(afb. 3)

Ook de beide latten van de rugleuning werden vernieuwd. Bij het loshalen van de oude werden de spijkergaten van de oorspronkelijke zichtbaar en kon worden vastgesteld dat er vroeger slechts twee brede latten in de rugleuning hebben gezeten.
Alle loszittende onderdelen en de rugleuning zijn met witte houtlijm opnieuw vastgelijmd.

Het blad wat erg vuil was(afb.4) hebben we zo goed mogelijk schoongemaakt met een mengsel van brandspiritus en ammoniak (10 : 1). De aanwezige lak werd onmiddellijk plakkerig, wat duidt op het gebruik van natuurlijke hars, bijvoorbeeld schellak. Vermoedelijk is aan de oorspronkelijke afwerklaag lijnolie toegevoegd (te zien aan afgedropen, taaie lakrestanten onder aan de zitting). Dezelfde lak is overal op het voorwerp aanwezig.

Alle herstelde en vernieuwde onderdelen zijn opnieuw gelakt met schellakvernis op alcoholbasis, maar zonder toevoeging van lijnolie om langdurig plakken te voorkomen.
De rode bies is eveneens met eenzelfde lak hersteld. Als pigment gebruikten we een mengsel van cadmiumrood, alizarine kraplak carmijn, permanentrood licht en Indisch ijzeroxiderood.
Tot slot werd een ontbrekende stelschroef bijgemaakt. Dit is een gewone voldraad bout met Withworth schroefdraad waarbij door de kop een ijzeren pennetje is gestoken. (afb. 5)

Koudekerke, 1 september 2007

Riaan Rijken www.acrijken.nl

Afb. 1

afb.2 bovenaan de afbeelding zijn twee gaten zichtbaar (midden foto en rechts, boven de inktpot) waar mogelijk een tekendoos of telraam in heeft gepast.

afb 3

afb. 4

afb.5